

Sıkça Sorulan Sorular (Atık Yönetimi)

---

1 - Nasıl geri dönüşüm yapılır?

Her birey ihtiyaçlarını karşılamak üzere her gün birçok farklı ürün satın alır. Alınan bu ürünler çoğu zaman, daha sağlıklı ve korunaklı muhafaza edilmek üzere ambalajlanmaktadır. Ambalaj atıklarını, diğer atıklardan ayrı şekilde biriktirmek sureti ile tekrar geri dönüşüme sevk edilebiliriz. Satın aldığımız ürünlerin ambalajlarını evlerimizde ayrı birer torbada biriktirerek, ilk adımı atmış oluruz. Biriktirdiğimiz ambalaj atıklarını, evimize en yakın ambalaj atığı konteynerine atarak geri dönüşümü başlatırız. Eğer oturduğunuz belediye sınırları içerisinde ambalaj atığı konteyneri yoksa belediyenize bu konuda başvurmalısınız.

2 - Ambalaj atıklarımı nasıl biriktireceğim? Biriktirdikten sonra ne yapacağım?

Evde, işyerlerinizde, alışverişlerinizde kullandığınız ürünlerin ambalajlarını ayrı şekilde biriktirebilirsiniz. Evinizde iseniz ambalaj atıklarınızı, diğer çöplerinizden farklı olarak mavi renkteki çöp torbalarında biriktirmelisiniz. Apartman görevlisine bu şekilde teslim etmeniz geri dönüşümün ilk adımı olarak yeterli olacaktır. Ayrı olarak biriktirdiğiniz ambalajlarınızı ister belediyeniz tarafından temin edilmiş geri dönüşüm konteynerlerine de bırakabilir, iş yerinizde veya okulunuzda geri dönüşüm kutuları var ise bu noktalara da atıklarınızı atabilirsiniz. Bu konteynerler belediyeniz tarafından düzenli olarak toplatılmak zorundadır.

3 - Ambalaj atıklarımı ayrı olarak biriktiriyorum ancak belediye tarafından toplanmıyor, ne yapmalıyım?

Eğer belediyenizin bu yönde bir çalışması yok ise belediyenize başvuruda bulunabilirsiniz. Ambalaj atıkları kontrolü yönetmeliği kapsamında il, ilçe ve ilk kademe belediyeleri, ambalaj atıklarınızın ayrı toplanması konusunda yönetim planı hazırlamak ve atıklarınızı toplamak veya toplattırmak ile yükümlüdür. Belediyenizin bu yönde bir çalışması var ancak atıklarınız toplanmıyor ise, belediyenize başvurarak hangi gün ve saatlerde mahallenizde atıkların toplandığına dair bilgi almanız gerekmektedir.

4 - Belediyemizden geri dönüşüm kumbaralarından apartmanımıza, mahallemize, okulumuza istiyoruz, ne yapmalıyız?

Tüm geri dönüşüm kumbara taleplerinizi öncelikle belediyenize bildirmelisiniz. ÇEVKO Vakfı'na ait kumbaralar, talebiniz uygun bulunduğu takdirde belediyeler aracılığı ile teslim edilecektir.

11 - Satış noktaları ambalaj atıklarını belediyenin sistemine vermek zorunda mıdır? Getirme merkezlerinin teknik ve idari detayları nelerdir?

Yönetmelikteki hususlar doğrultuda; Bakanlığımızın belirleyeceği teknik ve idari detaylara göre getirme merkezinin kurulması hükmü vardır. Getirme merkezlerinin teknik ve idari detaylarının Bakanlığımızca henüz tamamlanmamış olması sebebiyle, ambalaj atığı üreticisi olarak adlandırılan satış noktaları ve alışveriş merkezleri oluşan ambalaj atıklarının ayrı olarak biriktirmek ve Bakanlığımızca uygun bulunan ambalaj atığı yönetim planı kapsamında belediyenin toplama sistemine bedelsiz vermek zorundadırlar.

12 -Belgelendirmeler "atık ambalaj sistemine" nasıl bildirilecektir?

Yönetmelikte de belirtildiği üzere belgelendirme faaliyeti elektronik yazılım programı üzerinden gerçekleştirilmektedir.

13 - Metal ambalaj atıkları için belgelendirme yükümlülüğünde lisans şartı var mıdır?

Metal ambalaj olarak çelik/teneke ve alüminyum ambalajlar kullanılmaktadır. Metal ambalajlardan çelik/teneke ambalajlar için lisans/geçici faaliyet belgesi yeterli kapasitede işletme bulunmadığından 2010 yılında belgelendirmelerinde sorunlar yaşanmıştır. Bu sebeple metal ambalajlarda belgelendirme yapılabilmesi için Yönetmeliğin geçici 3 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası ile 31.12.2014 tarihine kadar metal ambalaj atıklarında lisans/geçici faaliyet belgesi olma şartı kaldırılmıştır. Ancak toplanan metal ambalaj atıklarının geri dönüşüm tesisine gitme zorunluluğu devam etmektedir.

14 - Alışveriş poşetleri ambalaj mıdır?

Yönetmeliğin EK-1 inde ambalaj tanımına ilişkin örnekler verilmiştir. Bu örnekler göre alışveriş poşetleri ambalaj olarak tanımlanmamaktadır. Ancak, Yönetmelikte alışveriş poşetleri ile ilgili düzenlemeler bulunmaktadır. Ambalajlı ürünlerin satışını yapan 200 m² den büyük kapalı alana sahip satış noktaları, poşet kullanımını en aza indirecek tedbirleri almak veya yapılan çalışmaları Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine göndermekle yükümlüdürler.

15 - Çevre lisansı almak isteyen işletmelerin ambalaj atığı yönetim planına dahil olmaları bir zorunluluk mudur?

2011 tarihli Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile çevre lisansı almak isteyen işletmelerin "ambalaj atığı yönetim planına uygunluk yazısı" zorunluluğu kaldırılmıştır. Bunun yerine "Ambalaj Atığı Veri Giriş Sistemi İl Müdürlüğü Onay Yazısı" istenmektedir. Ambalaj atığı yönetim planı uygunluk yazısının istenmemesi ambalaj atığı toplama ayırma tesislerinin belediyelerde ayrı toplama çalışmalarını yürütmeyeceği anlamını taşımamaktadır. Belediyelerde yürütülen ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplama çalışmaları çevre lisanslı/geçici çalışma ambalaj atığı toplama ayırma tesisleriyle yürütülmesi bir zorunluluk olarak devam etmektedir.

16 - Tıbbi atıklarla, tehlikeli atıklarla ve atık yağlarla kontamine olmuş ambalaj atıklarının bildirim yapılacağı mıdır? Hangi tarihte yapılacaktır?

24.08.2011 tarihli Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında bertarafı tanımlanan ambalajlara da bildirim zorunluluğu getirilmiştir, bu tür ürünleri ambalajlı olarak piyasaya süren işletmeler ürünlerinin ambalajlarına ilişkin bildirimlerini 2013 yılı Şubat ayının sonuna kadar yapacaklardır. 2013 yılında 2012 yılında piyasaya sürdüğü ürünlerin ambalaj miktarları bildirilecektir. Ancak tıbbi atık, tehlikeli atık ve atık yağlarla kontamine olmuş ambalaj atıklarının belgeleme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Bu ambalajların bertarafı ilgili mevzuatları kapsamında yapılacaktır.

17 - Belgeleme muafiyeti her ambalaj türü için ayrı ayrı 3000 kg sınırını sağlamalı mıdır?

Piyasaya süren işletmeler farklı ambalaj malzemeleri kullanmaktadırlar. Piyasaya sürülen malzeme cinsine bakılmaksızın toplam ambalaj miktarı esas alınmaktadır. Ancak, ihraç edilen, ahşap ve tekstil ambalaj atıklarının toplama hedefi bulunmadığından, bu ambalajlar toplam miktara dâhil edilmemektedir. Elektronik yazılım programı da bu kapsamda hesaplama yapmakta ve muaf olarak göstermektedir.

18 - Yönetmelikte yeni bir kavram olarak sanayi işletmesi tanımı getirilmiştir. Bu kapsamda sanayici nasıl belirlenecektir?

Sanayi Sicil Kanununda tanımlanan ve sanayi sicil belgesi bulunan işletmeler sanayi işletmesi olarak adlandırılmaktadır. Ayrıca çevre lisanslı ambalaj atığı toplama ayırma ve geri dönüşüm tesisleri ambalaj atıklarını aldıkları sanayi işletmelerinin sanayi sicil numaralarını "atık ambalaj elektronik yazılım programına" <http://atikambalaj.cevre.gov.tr> adresini kullanarak girmeleri gerekmektedir. Sanayi sicil belgesi bulunan sanayi işletmelerini oluşturan ambalaj atıklarını çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama ayırma tesisine veya belediyenin toplama sistemine verilmesi gerekmektedir.

19 - Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında kod ve şifre alacak mıyım?

Ambalaj malzemesi üretenler ve ithal edenler ambalaj üreticisi olarak, ürünü ambalajlar ile paketleyen, markasını kullanan firmalar yada ithalatçılar piyasaya süren olarak, piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile fason üretim yapanlar buldukları ilin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden bildirim yapmak için kod numarası ve şifre almak zorundadır.

20 - Belgeleme sorumluluğumu yerine getirmek için lisanslı veya geçici çalışma izni olan toplama ayırma tesisleri ile anlaşabilir miyim?

2012 yılı itibarıyla piyasa sürenler belgeleme sorumluluğunu yerine getirmek için depozito, belediyeler ile sözleşme yapmak ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşa üye olma yöntemlerinde birini tercih etmelidirler. Doğrudan toplama ayırma tesisleri ile belgeleme sözleşmesi yapamazlar.

21 - Ahşap ambalaj malzemesinde belgeleme sorumluluğu var mıdır?

24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde 2013 yılı itibarı ile ahşap ambalaj malzemesi için geri kazanım hedefi getirilmiştir. Dolayısıyla 2013 yılından itibaren belgeleme sorumluluğu vardır.

22 - Müracaat formlarını nasıl göndermeliyim?

İl müdürlüklerimizden alınan kod ve şifreler ile elektronik yazılım programı üzerinden her yıl şubat ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait bildirimini göndermeniz gerekmektedir. Bildirimleri posta ile göndermenize gerek yoktur.

23 - Yönetmelikte tanımlanan usul ve esaslar ne zaman yayımlanacaktır?

Yönetmelikte yer alan yetkilendirilecek kuruluşlarda aranacak kurumsal, teknik ve mali özellikler ile buna ilişkin usul ve esasları, belgelendirme dosyalarında bulunması gereken bilgi ve belgeler ile belgelendirme dosyalarının hazırlanmasında dikkat edilecek hususlara ait usul ve esasları, ambalaj atıkları yönetim planının hazırlanmasına, uygulanmasına ve izlenmesine ilişkin usul ve esaslar 22 Ekim 2012 tarihi itibarı ile Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında yayınlanmaktadır.

24 - Tıbbi atıklarla, tehlikeli atıklarla ve atık yağlarla kontamine olmuş ambalaj atıklarının bildirim yapılacak mıdır? Hangi tarihte yapılacaktır?

24.08.2011 tarihli Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında bertarafı tanımlanan ambalajlara da bildirim zorunluluğu getirilmiş olup, bu tür ürünleri ambalajlı olarak piyasaya süren işletmeler ürünlerinin ambalajlarına ilişkin bildirimlerini 2013 yılı Şubat ayının sonuna kadar yapılacaktır. 2013 yılında 2012 yılında piyasaya sürdüğü ürünlerin ambalaj miktarları bildirilecektir. Ancak tıbbi atık, tehlikeli atık ve atık yağlarla kontamine olmuş ambalaj atıklarının belgeleme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Bu ambalajların bertarafı ilgili mevzuatları kapsamında yapılacaktır.

25 - Belediyeler ambalaj atıkları elektronik yazılım programı için kod numarası ve şifrelerini nasıl alacaklar?

Belediye tarafından <http://online.cevre.gov.tr> adresinden kullanıcı kodu ve şifre için bilgi girişinde bulunulması, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden yazılı olarak kullanıcı kodu ve şifre talep etmesi gerekmektedir.

26 - Serbest bölgelerde oluşan ambalaj atıkları yönetimi nasıl olmalıdır?

Yönetmelikte serbest bölgelerde oluşan ambalaj atıklarının yönetimi hususunda hükümler yer almadığından ambalaj atığı toplama ayırma tesislerinin serbest bölgelerde bulunan şubeleri aktarma merkezi olarak adlandırılmamaktadır. Ayrıca belediyelerin ambalaj atığı yönetim sistemi dışında değerlendirilmektedir. Bu kapsamda serbest bölgelerde oluşan ambalaj atıklarının bölge dışına çıkarılmasına Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği kapsamında oluşturulacak komisyon tarafından karar verilmesi ve (2012/3) sayılı Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalatına Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliğinin 10 uncu maddesi kapsamında atığın özelliğine göre Bakanlığımızca ilgili yönetmelikler gereğince verilmiş olan toplama, ayırma, geri dönüşüm, geri kazanım, ara depolama, bertaraf tesisi lisansı, geçici faaliyet belgesi, çevre izin ve lisans belgesi veya çevre lisansına sahip işletmelere verilmesi gerekmektedir.

27 - Kod numarası ve şifremi yeni aldım hangi yıllara ait olan bildirimleri doldurmam gerek?

Elektronik yazılım programına kaydolunan yıl dahil olmak üzere bildirimde bulunmadığı yıllarıda kapsayacak şekilde doldurmakla ve o yıllara ait belgeleme sorumluluğunu yerine getirmekle yükümlüsünüz.

30 - Doldurulan formlar İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerine posta ile gönderilecek mi?

Sistem girişleri Bakanlığımız ve İl Müdürlüklerince anında görüntülenebildiği için posta yolu ile herhangi bir belge gönderilmesi gerekmemektedir. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri sisteme giriş yapan veya 3 aylık süre sonunda hala giriş yapmayan firmaları sistem üzerinden takip edebilmektedirler. Ancak, atık üreticisi beyan işlemini bitirdikten sonra "beyan bilgilerini" yazdırmak ve bu belgeyi beş yıl süre ile saklamak zorundadır. Bakanlığımızca yapılacak denetimlerde bu nüsha ibraz edilmek zorundadır.